

Από τους to-ko-do-mo στους οικοδόμους.

Η αναγέννηση της οικοδομικής τέχνης στον ελληνικό χώρο από τους λεγόμενους σκοτεινούς χρόνους έως το τέλος της αρχαϊκής περιόδου αποτέλεσε την απαραίτητη συνθήκη για την διαμόρφωση του επιτεύγματος της αρχαίας ελληνικής αρχιτεκτονικής. Οι αλλαγές που συντελέστηκαν τον 11^ο αι. π.Χ. με την κατάρρευση των κοινωνικών και πολιτικών δομών που υποστήριζαν τα βασίλεια των μυκηναίων όσο και οι γενικότερες συνθήκες αστάθειας στην ανατολή συντέλεσαν στη σταδιακή απομόνωση των κοινωνιών με αποτέλεσμα την απότομη υποχώρηση της οικοδομικής τέχνης. Την καμπή ακολούθησε μια περίοδος όπου η σταδιακή συσσώρευση πλούτου, η δημογραφική ανάπτυξη, η παγίωση πολιτικών θεσμών και η ισχυροποίηση των κοινωνικών δεσμών μέσω της λατρείας έθεσαν τη βάση για την κατάκτηση τεχνολογικών επιτευγμάτων και την παγίωση νέων μορφών έκφρασης. Τα ιερά αποτελούν πλέον το πεδίο στο οποίο συντελείται η αναγέννηση της μνημειακότητας μέσω της κατασκευής αναλημμάτων.

Η επικοινωνία με το μυκηναϊκό παρελθόν (to-ko-do-mo) ταυτίζεται με την αναμέτρηση με την αδράνεια της μάζας όλο και πιο μεγάλων λίθων (Ηραίο Αργολίδας), ενώ οι εξελίξεις στη μεταλλοτεχνία κάνουν πλέον τον σκληρό λίθο ένα εύπλαστο εργαλείο έκφρασης (μεγάλο ανάλημμα Δελφών). Στο τέλος της αρχαϊκής εποχής γίνεται σαφής η τάση ενός συνολικού σχεδιασμού στα ιερά. Στον σχεδιασμό αυτό βασικό ρόλο παίζουν τα αναλήμματα (Ιερό Αφαίας Αίγινας, Σελινούντας). Οι οικοδόμοι περήφανοι πλέον για τα έργα τους ανταγωνίζονται τους μυκηναίους to-ko-do-mo και «υπογράφουν» την αναγέννηση της μνημειακότητας (Καρθαία Κέας).

ΟΡΑΝΟΞ
ΕΝΚΑΙΡΟΞ
Σ+ΕΝΗΡΕΙΟΞ
ΕΝΔΗΜΟΞ

IGXII 5, 566 - Ονόματα οικοδόμων (:) σε ανάλημμα της Καρθαίας

Θα παρουσιαστούν γνωστά μνημεία (Ηραίο Αργολίδας, μεγάλο ανάλημμα Δελφών, Ιερό Αφαίας Αίγινας) αλλά και σχεδόν άγνωστα στο ευρύ κοινό (μεγάλο ανάλημμα στο Πλατανιστό Ευβοίας, αναλήμματα ναών στη Καρθαία). Θα παρουσιαστούν νέες ερμηνείες ή παρατηρήσεις για κάποια από αυτά (μεγάλο ανάλημμα Δελφών, Ιερό Αφαίας Αίγινας, μεγάλο ανάλημμα στο Πλατανιστό Ευβοίας, Καρθαία Κέας). Θα αναζητηθεί ο ρόλος των αναλημμάτων στην οργάνωση των εργοταξίων των ιερών και στην τελική μορφή τους.

Θ. Μπιλής, Αρχιτέκτων ΕΜΠ ΜSc

themisbilis@yahoo.gr

Πέμπτη, 24 Νοεμβρίου 2016, 18.30'

ΕΜΠ, Αρχιτεκτονική Πατησίων 42 **Κτήριο Αβέρωφ, ισόγειο, αμφιθέατρο 2**